

Hiragana

- 1. řada
 - あ - "a", vypadá jako apple
 - い - "i", dvě í vedle sebe (suffix mnoha přídavných jmen)
 - う - "u", někoho bouchnu do břicha
 - え - "e", energický ninja
 - お - "o", vypadá podobně jako "a", ale má čárku (často na začátku slov, indikuje zdvořilost)
- 2. řada
 - か - "ka", vypadá to jako nůž cutting (ka) something (používá se v otázkách, question particle)
 - き - "ki", vypadá jako klíč
 - く - "ku", vypadá jako kukačka, kuku
 - け - "ke", vypadá jako keg, sud
 - こ - "ko", dva lidé mají koitus
- 3. řada
 - が - "ga"
 - ぎ - "gi"
 - ぐ - "gu"
 - げ - "ge"
 - ご - "go"
- 4. řada
 - さ - "sa", sad face, že má jen jednu příčku (na rozdíl od klíče)
 - し - "shi", fishing hook
 - す - "su", sue mi donesla brčko k pití
 - せ - "se", say something
 - そ - "so", sorooo
- 5. řada
 - ざ - "(d)za"
 - じ - "(d)ji"
 - ず - "(d)zu"
 - ぜ - "(d)ze"
 - ぞ - "(d)zo"
- 6. řada
 - た - "ta", vypadá trochu jako ta
 - ち - "chi", našťvaný člověk, cheerleader
 - つ - "tsu", trunami (když je malé, tak prodluže zvuk předchozí souhlásky)
 - て - "te", dogs tail
 - と - "to", tornádu
- 7. řada
 - だ - "da"
 - ぢ - "(d)ji"
 - づ - "(d)zu"
 - で - "de"
 - ど - "do"
- 8. řada
 - な - "na", vypadá jako knot
 - に - "ni", vypadá jako knee (koleno)
 - ん - "nu", hůlky, kterými nabírám noodles
 - ね - "ne", sneil, hlemýžď
 - の - "no", no sign

- 9. řada
 - は - “ha”, vypadá jako “H” a pod nám malé “a” (half lines); 2. výslovnost jako “wa”
 - ひ - “hi”, vypláznutý jazyk a směje se hihihihhi
 - ふ - “fu” (“hu”), vypadá jako mount Fuji
 - へ - “he”, vypadá jako šipka do heaven, 2. výslovnost jako “e”
 - ほ - “ho”, vypadá jako tvář horse (whole lines)
- 10. řada
 - ば - “ba”
 - び - “bi”
 - ぶ - “bu”
 - べ - “be”
 - ぼ - “bo”
- 11. řada
 - ぱ - “pa”
 - ぴ - “pi”
 - ぷ - “pu”
 - ぺ - “pe”
 - ぽ - “po”
- 12. řada
 - ま - “ma”, man v masce, který cucá brčko
 - み - “mi”, vypadá trochu jako nota, do re mi
 - む - “mu”, vypadá jako kráva a ta dělá muuuu
 - め - “me”, nudle vypadly z hůlek a udělaly mess
 - も - “mo”, monitor lizard, varan
- 13. řada
 - や - “ya”, vypadá jako jak
 - ゆ - “yu”, vypadá jako (j)unikorn, jednorožec
 - よ - “yo”, je to jako jojo na prstu
- 14. řada
 - ら - “ra”, jako rabbit
 - り - “ri”, jako řeka, druhá čárka je větší než u い
 - る - “ru”, ruka drží rubín
 - れ - “re”, reindeer (sob)
 - ろ - “ro”, podobné jako ru, ale rubín byl robbed
- 15. řada
 - わ - “wa”, wait swan (bílá labuť), je tam “swallou”
 - を - “wo”, popraskaná zed’ (wall), 2. výslovnost jako “o”
- 16. řada
 - ん - “n”
- Další kombinace
 - きゃ - kya
 - きゅ - kyu
 - きょ - kyo
 - しゃ - sha
 - しゅ - shu
 - しょ - sho
 - ちゃ - cha
 - ちゅ - chu
 - ちょ - cho
 - にゃ - nya
 - にゅ - nyu

- によ - nyo
- ひゃ - hya
- ひゅ - hyu
- ひょ - hyo
- みゃ - mya
- みゅ - myu
- みょ - myo
- りゃ - rya
- りゅ - ryu
- りょ - ryo
- Další poznámky k výslovnosti:
 - Píšeme “ei”, vyslovujeme “ee”
 - Např. sensei -> vyslovujeme sensee
 - Píšeme “ou”, vyslovujeme ale “oo”
 - Např. ohayou -> vyslovujeme ohayoo
 - Např. koukousei -> vyslovujeme kookoosee
 - Znak ぁ, ぃ, ぅ prodlužují výslovnost a mění význam slova.
 - Např. おばさん (teta, žena středního věku) vs. おばあさん (babička).
 - Malé つ prodlužuje souhlásku, před kterou následuje. Před つ se navíc udělá pauza.
 - Např. いくつか (itsuka) vs. いっか (ikka).
 - Malé つ nemůže být před řadou な (na), に (ni), ぬ (nu), ね (ne), の (no). Místo toho se přidává ん.
 - Např. さんねん (nikoliv さっねん).
 - こんにちは se píše s は, protože má funkci partikule (je to zkrácená verze dlouhého pozdravu).
 - Malé や, ゆ, よ se propojí s předchozím znakem hiragany a vytvoří jeden zvuk.
 - Např. きゃ (kija) vs. きゃ (kja).

Katakana

- 1. řada
 - ア - “a”, vypadá jako axe, sekera
 - イ - “i”, vypadá jako easel, stojan
 - ウ - “u”, vypadá jako u hiragany
 - ヲ - “v”, zvláštní výjimka u katakany
 - エ - “e”, elevator doors
 - オ - “o”, opera singer
- 2. řada
 - カ - “ka”
 - キ - “ki”
 - ク - “ku”, kuku’s tail
 - ケ - “ke”, vypadá trochu jako nakloněné “k”
 - コ - “ko”, cesta se dvěma corners
- 3. řada
 - ガ - “ga”
 - ギ - “gi”
 - グ - “gu”
 - ゲ - “ge”
 - ゴ - “go”
- 4. řada
 - サ - “sa”, sad face, saddle na koně
 - シ - “ši”, jako potápějící se ship
 - ス - “su”, skier, su bruslí

- セ - “se”, podobné jako u hiragany
- ソ - “so”, soft ice scream, so sad, že má jen jednu čárku
- 5. řada
 - ザ - “(d)za”
 - ジ - “dži”
 - ズ - “(d)zu”
 - ゼ - “(d)ze”
 - ゾ - “(d)zo”
- 6. řada
 - タ - “ta”, vypadá jako person holding a tablet
 - チ - “tči”, vypadá jako chicken
 - ツ - “tsu”, tsunami s deštěm
 - テ - “te”, vypadá jako te
 - ト - “to”, vypadá jako totém
- 7. řada
 - ダ - “da”
 - チ - “dži”
 - ツ - “dzu”
 - デ - “de”
 - ド - “do”
- 8. řada
 - ナ - “na”, vypadá jako knife
 - ニ - “ni”, japonská 2
 - ヌ - “nu”, vypadá jako smyčka, noose
 - ネ - “ne”, nest in a tree
 - ノ - “no”, no sign jen bez kruhu
- 9. řada
 - ハ - “ha”, střecha house
 - ヒ - “hi”, strana kotníku, paty, heel
 - フ - “fu”, konec nohy, foot
 - ヘ - “he”
 - ホ - “ho”, shinning holly cross
- 10. řada
 - バ - “ba”
 - ビ - “bi”
 - ブ - “bu”
 - ベ - “be”
 - ボ - “bo”
- 11. řada
 - パ - “pa”
 - ピ - “pi”
 - プ - “pu”
 - ペ - “pe”
 - ポ - “po”
- 12. řada
 - マ - “ma”, mantaray, rejnok
 - ミ - “mi”, milovat se, middle line
 - ム - “mu”, mooses’ rohy (rohy soba)
 - メ - “me”, mail
 - モ - “mo”, podobné jako hiragana mo
- 13. řada

- ヤ - "ja"
- ユ - "ju", periskop u lodi
- ヨ - "jo"
- 14. řada
 - ラ - "ra", racking chair (houpací křeslo)
 - リ - "ri"
 - ル - "ru", roots of the tree (nebo že jsme šli s rui jinou cestou)
 - レ - "re", razor, otevírací nůž
 - ロ - "ro", robot's mouth
- 15. řada
 - ワ - "wa", wine glass
 - フ - "wo", dvakrát wine glass
- 16. řada
 - ン - "n", raketa entering to the earth
- Rozdíly:
 - シ = **shi** is a girl looking up into tsu's eyes
 - ツ = **tsu** is a boy looking down in to shi's eyes
 - ソ = winking "**So**, do you want to come back to my place?"
 - ン = thinking_about_it "**Nnnnn**... I don't think so."

Lekce 1

(str. 34)

1. XはYです

- Partkule は (wa) se používá pro výjádření vět typu X je Y.
 - Např. 私はにほんじんです。 - Jsem Japonce.
- Podmět se často nevyjadřuje, vyplývá z kontextu věty. Větu lze vyjádřit jen přidáním koncovky **~です**, která vyjadřuje slušnost.
 - Např. にほんじんです。 - (jsem / jsi / je ap.) Japonce.
- Pokud chceme říct, že je nějaké město v nějaké zemi, použije se podobná struktura jako při představení: Město + は + Země + です。
 - Např. おおさは日本です。 - Osaka je v Japonsku.
- Otázka, když se chceme ptát, kde něco je pomocí slova どこ (kde) podle vzoru: Subjekt + は + どこ + です + か。U odpovědi dáme pryč subject + は。
 - Např. おおさがどこですか。(Kde je Osaka?)
 - Např. 日本です。(V Japonsku).

2. Tvorba otázek

- Uzavřená otázka (ANO/NE) se vytvoří přidáním か na konec věty.
 - Janaさんは学生ですか。 - Je Jana studentkou?
- Otevřené otázky se vytváří přidáním tázacího zájmena (např. なん).
 - せんこうはなんですか。 - Jaký je tvůj hlavní předmět studia?
- Otazník se na konec věty (obvykle) nepřidává.
- Otázka co? má dvojí výslovnost: なん (použije se před です) a なに (používá se před částicemi).
- Tvorba otázek Co...? podle formátu (Subject は) + なに + を + sloveso ます + か
 - Např. Jakubさん何を食べますか。 - Jakube, co budeš jíst?

3. Částice の

- Částice の spojuje dvě podstatná jména: popisující slovo, zpřesnění + の + hlavní slovo.
 - Např. にほんごの学生 - japonský student
- Pokud se přidává více popisných jmen, každé se oddělí partikulí の
 - Např. わたしのともだちのなまえ - jméno mého kamaráda ("můj kamarád jméno").

Poznámky k lekci

- Představení
 - A: こんにちは。
 - B: こんにちは。はじめまして。わたしはJakubです。(úklon)
 - A: Jakub-さん, はじめまして。わたしはKaoruです。どうぞよろしく。(úklon)
 - B: Kaoru-さん, どうぞよろしく。
- Ke jménu se přidává -さん pro vyjádření respektu (nikdy to nepoužívá ale člověk, když mluví o sobě).
 - -くん pro chlapce
 - -ちゃん pro dívky
 - -せんせい pro oslovení doktora, učitele, právníka ap., někoho ctěného.
- Slovo 先生 (せんせい) se používá pro vyjádření povolání někoho jiného, nikoliv svého.
- Jména se říkají tak, že je nejprve příjmení a až poté jméno. Prostřední jméno se neříká.
- Výslovnost čísel u hodin
 - 1 hodina - いちじ
 - 2 hodiny - にじ
 - 3 hodiny -さんじ
 - 4 hodiny - よじ
 - 5 hodin - ごじ
 - 6 hodin - ろくじ
 - 7 hodin -しちじ
 - 8 hodin -はちじ
 - 9 hodin -くじ
 - 10 hodin -じゅうじ (juuji)
 - 11 hodin -じゅういちじ (juuichiji)
 - 12 hodin -じゅうにじ (juunichiji)
- Výslovnost čísel u minut
 - 1 minuta - いったん
 - 2 minuty - にふん
 - 3 minuty - さんぶん
 - 4 minuty - よんぶん
 - 5 minut - ごふん
 - 6 minut - ろっぶん
 - 7 minut - ななぶん
 - 8 minut - はっぶん nebo はちぶん
 - 9 minut - きゅうぶん (kyuufun)
 - 10 minut - じゅっぶん (juppun)
- Výslovnost čísel u věku
 - 1 rok starý - いったい
 - 2 roky starý - にさい
 - 3 roky starý - さんさい
 - 4 roky starý - よんさい
 - 5 roků starý - ごさい
 - 6 roků starý - ろくさい

- 7 roků starý - ななさい
- 8 roků starý - はっさい
- 9 roků starý - きゅうさい (kyuusai)
- 10 roků starý - じゅっさい (jussai) nebo じっさい (jissai)
- 11 roků starý - じゅういっさい (juuissai)
- 20 roků starý - にじゅっさい (nijussai) nebo にじっさい (nijissai) nebo はたち (hatachi)
- 21 roků starý - にじゅういっさい (nijuissai)
- Vyjádření času
 - Odlišení rána a odpoledne: ごぜん (dopoledne) a ごご (odpoledne). Píší se před číslo hodiny.
 - Např. ごぜんろくじ (6 ráno).
 - Když chceme říct, že něco je o půl, použijeme はん (polovina). Píše se za číslo hodiny.
 - Např. ごごにじはん (14:30).
 - Minuta se přidává jako 分 (ふん)

Lekce 2

(str 56)

1. Ukazovací zájmena これ / それ / あれ

- これ - toto (věc je blízká mluvčímu, ale vzdálená od posluchače)
- それ - tamto (věc je vzdálená mluvčímu, ale blízká posluchači)
- あれ - tamto (věc je vzdálená od mluvčího i posluchače)
- Struktura je pak: これ / それ / あれ + は + objekt + です.
 - Např. これはじてんしゃです。 - To je bicykl.
- Když chci říct "který?", použije se どれ.
 - Např. どれですか。 - Který?
- Tyto slova se nikdy nepoužívají při představování druhých lidí (místo toho se použije třeba こちら).

2. Ukazovací zájmena この / その / あの

- この - toto (věc je blízká mluvčímu, ale vzdálená od posluchače)
- その - tamto (věc je vzdálená mluvčímu, ale blízká posluchači)
- あの - tamto (věc je vzdálená od mluvčího i posluchače)
 - Např. これはほんです。 - Toto je kniha
 - Např. このほんはいくらですか。 - Kolik stojí tato kniha?
- Rozdíl mezi verzí s -れ a -の je v tom, že -れ stojí samostatně, kdežto -の se pojí s nějakým podstatným jménem a nemůže stát samostatně. Slova -れ stojí samostatně a za nimi obvykle následuje hned částice は, kdežto -の se spojí s podstatným jménem a teprve za ním následuje např. částice は.
- Slova -れ (これ, それ, あれ) se nepoužívají při představování osob, naopak slova s -の takto použít lze.
- Když chci říct "který?", použije se どれ. Pokud vybírám z nějakého konkrétního počtu, použije se どの.
 - Např. どれですか? (Které?).
 - Např. どの食べ物が好きですか? - Jaké jídlo máš rád?

3. Ukazovací zájmena ここ / そこ / あそこ

- ここ - tady (blízko mě)
- そこ - tam (blízko tebe)
- あそこ - támle (daleko od nás obou)
- どこ - kde?

- Např. すみません、本屋はどこですか？ - Kde je knihkupectví?
- Např. あそこです。 - Je támhle.

4. Vyjádření “čí” pomocí だれの

- だれ - kdo
- だれの - čí
 - Např. これはだれのかばんですか。 - Čí je to taška?

5. Partikule も

- Používá pro vyjádření “také”. Může se použít místo は (wa) pro vyjádření, že daná osoba chce dělat něco také.
- Jakubさんもそばをたべます。 - Jakub jí také sobu.

6. Tvorba záporu

- Zápor v hovorové řeči se vytváří pomocí じゃない. V tomto případě se “desu” změní na “ja nai desu”.
 - Např. 私はアメリカ人です。 - Jsem Američan.
 - Např. 私はアメリカ人じゃないです。 - Nejsem Američan.
- Ve formální řeči se používá ありません.
 - Např. 私はアメリカ人じゃありません。 - Nejsem Američan.
- Ve formální psané řeči se mění じゃ na では (de wa).
 - Např. 私はアメリカ人ではありません。 - Nejsem Američan.

7. Partikule ね a よ

- Partikule ね
 - Když přidáme partikuli ね na konec věty, vytvoříme otázku, na kterou čekáme potvrzující odpověď.
 - Např. すしはおいしいですね。 - Sushi je chutné, že?
 - Např. すしはおいしいですか。 - Je sushi chutné?
- Partikule よ
 - Funguje podobně jako ね, dává se na konec věty a mluvčí tím vyjadřuje, že si je jistý, že co říká, je pravda a ten druhý, komu to říká, by to měl brát na vědomí.
 - とんかつは魚じゃないですよ。 - Tonkatsu není ryba (věř mi to).

Poznámky k lekci

- Číslovky nad 100 (ひゃく, びゃく, ぴゃく) jsou jako v čínštině, ale v některých číslech se mění výslovnost:
 - にひゃく - 200
 - さんびゃく - 300
 - ろっぴゃく - 600
 - はっぴゃく - 800
- Číslovky nad 1000 (せん, ぜん) jako v čínštině, ale v některých se mění výslovnost:
 - にせん - 2000
 - さんぜん - 3000
 - はっせん - 8000
- Jak o něco požádat
 - (〜を)ください - Používá se, když žádáme o nějakou konkrétní věc. Nejběžnější žádost.
 - (〜を)おねがいします - Více zdvořilejší/formálnější, používá se třeba v restauraci, když si něco objednávám.

- (〜を)どうぞ - Znamená to “prosím”, použije to číšník, když předává jídlo hostu. Odpovídá se どうも.

Lekce 3

(str 82)

1. Časování sloves

- Převod sloves z infinitivu do přítomnosti nebo budoucnosti, musíme vytvořit -ます slovesa.
 - 1. -RU slovesa končí na -iru nebo -eru (みる, たべる ap.).
 - Odstraní se る a přidá se ます.
 - Např. たべる → たべます.
 - 2. -U slovesa, všechna ostatní (のむ, いく, よむ ap.)
 - Mění se konečné “u” na “i”
 - Např. いく → いきます.
 - 3. Nepravidelná slovesa する a くる.
 - する → します
 - くる → きます
- 帰る (かえる) končí na える, ale řadí se mezi -u slovesa. Je to tak, protože -r zvuk vychází ze základů slova a ne z koncovky. Podobný případ je i sloveso わかる (rozumět), také patří do -u slov.
- Negace přítomného času jednoduše pomocí změny ze す na せん.
 - Např. のみます → のみません

2. Typy sloves a přítomný čas

3. Částice

- Partikule を (o) se používá pro označení předmětu.
 - Např. この本をください。 - Prosím, dejte mi tuhle knihu.
- Partikule で (de) se používá k označení místa, kde se nějaká aktivita odehrává.
 - Předmět は + místo で + sloveso.
 - Např. 九時に家でべんきょうします。 - Učím se doma v 9 hodin.
 - Dotaz KDE se něco stalo se používá struktura: どこ + で + verb + か.
 - Např. どこでお茶をのみますか。)
- Partikule で se použije také pro určení, JAK se dostaneme někam. Vzor: subject + は + dopravní prostředek + で + místo + へ nebo に + sloveso.
 - Např. ヤコブさんはくるまでこうえんへいきます。 - Jakub jede do parku autem.
 - Např. なにでいきますか。 - Čím tam jedeš?
- Partikuli で také použijeme, když děláme něco něčím.
 - Např. わたしはフォークですしをたべます。 - Jím sushi vidličkou.
- Partikuli で také použijeme, když chceme říct, že se něco nějak řekne.
 - Např. これはにほんごではなしますか。 - Jak se to řekne v japonštině?
- Partikule に (ni) má mnoho použití, prozatím tyto dvě použití:
 - 1) Použije se k označení místa, kam směřuje nějaká aktivita.
 - Např. どこに行きますか。 - Kam jdeš?
 - Např. ジャックさんはドイツにいきます。 - Jakub jde do Německa.
 - 2) Použije se pro označení času, kdy se něco odehrává.
 - Např. 私は四時にお茶をのみます。 - Piju čaj ve 4 odpoledne.
- Partikule へ (e) se používá stejně jako に v prvních případech, tedy pro označení místa, kam směřuje nějaká aktivita.

- Např. ジャクブさんはドイツへいきます。 - Jakub jde do Německa.

4. Označení času

- Partikule に se u časového určení používá, pokud jsou to slova jako “den”, “čas”, “měsíc” ap. Ale pokud jsou to slova jako “dnes”, “zítra”, “kdy”, tak se に nepřidává. Se slovy typu “dnes ráno”, “o víkendu” ap. se použít に může i nemusí, záleží na mluvčím.
 - Např. 十時に起きます。 - Vstával jsem v 10 hodin.
 - 明日来ます。(あした来ます。) - Zítra přijdu

5. -ませんか

- Pozvání se vyjadřuje pomocí ません + か:
 - Předmět + を + sloveso ません + か。
 - Např. 日本のえいがをみませんか。 - Chceš se podívat na japonský film? (doslova Nebudeš se dívat na japonský film?).
 - Akceptace nabídky: いいですね。 - To zní dobře.
 - Odmítnutí nabídky: すみません、ちょっと - Pardon, je to trochu nevhodné.
- Vyjádření “spolu” pomocí いっしょに
 - Slovo je možné dát kamkoliv ve větě, jen nesmí být za slovesem.
 - Např. いっしょにきょうとでかんこうしませんか。 - Chtěl by ses s námi vydat na prohlídku Kjóta?

6. Příslovce

- Příslovce je možné vložit trochu volněji do věty, nesmí být jen po slovese. Takže tyto dvě věty jsou v pořádku:
 - 私はよく公園でうんどうします。
 - 私は公園でよくうんどうします。
- U negativních příslovců je potřeba použít negativní formu slovesa:
 - Např. 私はあまりうんどうしません。 - Necvičím moc.
- Příslovce:
 - いつも - always
 - たいてい - usually
 - よく - often
 - ときどき - sometimes
 - あまり - not much
 - ほとんど - hardly ever
 - ぜんぜん - not at all
- ときどき znamená někdy a dříve se vyslovovalo jako ときとき, což by se dalo přepsat jako 時々, ale protože se nikdy nepíše stejný znak dvakrát, použije se znak 々, takže lze tohle přepsat jako 時々.

7. Pořadí slov

- Slovosled je poměrně volný, věty se nejčastěji vyjadřují takto: Kdy, Kdo, Co.
 - Podmět は + čas に + místo で + předmět を + sloveso.
 - Např. Já (podmět) v 8 hodin (čas) v knihovně (místo) knihu (předmět) čtu (sloveso).
 - Podmět は + příslovce (frekvence) + čas に + cíl へ/に + sloveso.
 - Např. Já (podmět) často (příslovce) v 8 hodin (čas) domů (místo) se vracím (sloveso).

8. Téma věty a částice は

- Před は je téma věty, což bývá často podmět věty, ale není to 100% pravidlem.

- Např. 今日は京都に行きます。(きょうはきょうとに行きます。)- Dnes jedu do Kjóta. Téma je zde 今日 a to není podmět.

Poznámky k lekci

- いく (jít) vs. きく (přijít) - kuru
 - Zda použít いきます nebo きます záleží na tom, kde je mluvčí a posluchač, pokud jde o akci směrem k mluvčímu, použije se きます, pokud jde o akci směrem od mluvčího, použije se いきます.
 - A: 公園に来ますか。- Přijdeš do parku? (mluvčí je v parku a ptá se osoby, která v něm není)
 - B: はい、行きます。- Ano, přijdu (odpovídá kamarád, který je mimo park).
 - Používá se i pro budoucnost, když na tom místě pak budu, i když tam teď nejsem (např. Přijdeš na mojí party?).
- Jako souhlas ano je možné použít ええ, používá se to v hovorové řeči.
- ちょっと znamená "trochu" a používá se to v různých frázích, třeba slušné odmítnutí: すみません、ちょっと.

Lekce 4

(str 110)

1. X あります / います

- Pokud chci říct, že **tady je / tady jsou X**, použiji あります pro **neživé předměty** a います pro **živé předměty**.
- V těchto frázích se nepoužívá partikule は, místo toho se používá が.
 - Např. あそこにマクドナルドがあります。- Táhle je McDonald's.
 - Např. あそこに学生がいます。- Táhle je student.
- Tuto frázi lze také použít, když chci vyjádřit slovo **mít** nebo **vlastnit**.
 - Např. テレビがありません。- Nemám televizi.
 - Pozor na rozdíl s テレビじゃありません。- To není televize.
 - Např. 時間がありますか。- Máš čas? Pozn. 時間 = じかん = čas.
 - Např. 日本の友だちがいます。- Mám japonského kamaráda. Pozn. 友だ = ともだち = kamarád.
 - Např. あなたの家に猫がいますか。- Máš doma kočku?
- Tuto frázi lze také použít, když chci říct, že se **někde odehraje nějaká událost**.
 - Např. 火曜日にテストがあります。- Bude tady zkouška v úterý. Pozn. 火曜日 = úterý.

2. Určování lokace věcí

- Otázka **kde** je se vytváří pomocí どこ.
 - Např. マクドナルドはどこですか。- Kde je McDonald's?
 - Např. マクドナルドはここです。- McDonald's je tady.
- Když chci říct, že věc **X je [předložka] od jiné věci Y**, použiju vzor **X の Y [předložka]** です.
 - Např. 銀行は図書館のとなりです。- Banka je vedle knihovny.
 - Např. かさはテーブルのしたです。- Deštník je pod stolem.
- Předložky:
 - みぎ - vpravo
 - ひだり - vlevo
 - まえ - vpředu
 - うしろ - vzadu
 - なか - uvnitř
 - うえ - na
 - した - pod

- ちかく - blízko
- となり - vedle
- ありだ - mezi (XはYとZのありだです。= X je mezi Y a Z). - ajida

3. Minulý čas od です

- Minulý čas od fráze typu XはYです je でした pro **kladné** věty a じゃなかったです pro **záporné** věty.
 - Např. 私は学生でした。- Byl jsem student.
 - Např. これは日本の映画じゃなかったです。- To nebyl japonský film.
- Podobně jako u záporu v přítomném čase (viz lekce 2), existuje i formálnější verze じゃありませんでした a verze ではありませんでした používaná v psané formě.

4. Minulý čas sloves

- Přítomný čas se standardně tvoří převodem na formu -ます pro **kladné** věty a -ません pro **záporné** věty.
- Pro minulý čas převedu koncovku na -でした pro **kladné** věty a -ませんでした pro **záporné** věty.
 - Např. Janaさんは九時うちに帰りました。Jana se v 9 hodin vrátila domů. Pozn. 帰る = かえる = vrátit se
 - Např. 私はきのう日本語を勉強しませんでした。- Včera jsem nestudoval japonštinu. Pozn. 勉強 = べんきょう = studovat.

5. Partikule も

- Partikule も se používá, když chci říct, že něco dělám **také**. Lze ji také použít, když chci říct, že **někdo jiný dělá něco také**. Partikule も nahradí partikuli は.
 - Např. 私はきのう京都に行きました。- Včera jsem jel do Kjóta.
 - Např. Janaさんもきのう京都に行きました。Jana jela do Kjóta také.
- Podobně se použije, když chci říct, že jsem koupil, viděl jedn ap. **dvě nebo více věcí**. Partikule も nahradí partikuli を.
 - Např. 私はくつを買いました。- Koupil jsem si boty.
 - Např. 私はかばんも買いました。- Koupil jsem si také tašku.
- V těchto případech partikule も nahrazuje partikule は, を a が。
- V případě partikulí に a で se も za ně (に se změní na にも, で se změní na でも).
- Např. 私はきのう京都に行きました。- Včera jsem jel do Kjóta.
- Např. 大阪にも行きました。- Včera jsem jel také do Osaky.
- Např. 私はうちで本を読みました。- Četl jsem knihu doma.
- Např. カフェでも本を読みました。- Četl jsem také knihu v kavárně.

6. 一時間 (いちじかん)

- Doba trvání vyjádřena jako ~時間 stojí samostatně bez partikule.
 - Např. JakubさんはそこでJanaさんを一時間待ちました。- Jakub tam čekal na Janu jednu hodinu.
- Pokud chci říct, že jde o přibližný čas, doplním ぐらい po výrazu ~時間.
 - Např. 私はきのう日本語を三時間勉強しました。- Učil jsem se včera japonštinu přibližně 3 hodiny.
- Pokud chci říct půl hodiny, přidám はん za ~時間.
 - Např. きのう七時間半寝ました。- Včera jsem spal 7 a půl hodiny.

7. たくさん

- Slova typu たくさん vyjadřující **množství** je možné vložit **před podstatné jméno nebo za předmět věty**.
 - Např. 京都で写真をたくさん撮りました。- Vyfotil jsem mnoho fotografií v Kjótu.
 - Např. 京都でたくさん写真を撮りました。- Vyfotil jsem mnoho fotografií v Kjótu.

- Pozn. 京都 = Kjóto, 写真 = fotografie, 撮りました = vyfotil jsem

8. Partikule と

- Překládá se jako spojka “a” nebo “s”.
 - Např. そばとすし - soba a sushi.
 - Např. わたしはともだちとすしをたべます。 - Jím sushi se svým kamarádem (nikoliv jím sushi a kamaráda).
- Pokud se chce zeptat, co někdo něco dělá s někým: だれ + と + **sloveso** + か.
 - Např. だれとおちゃをのみますか。 - S kým piješ čaj?

Poznámky k lekci

- Výraz えう se přeloží jako “co???” a mluvčí ho řekne, když uslyší něco, čemu nemůže uvěřit.
- Výraz あう Japonci použijí, když náhle něco zpozorují nebo si na něco vzpomenou.
- V češtině často potřebujeme použít “ty”, v japonštině se elegantně tento výraz vynechává.
 - Např. 今週の週末、何をしますか。 - Co budeš dělat o víkendu?
- Oslovujeme lidi jejich jménem. Dotaz na jméno: お名前は? (おなまえは? doslova “tvoje jméno je ...?”).
- Dny v týdnu
 - 月曜日 (げつようび) - pondělí
 - 火曜日 (かようび) - úterý
 - 水曜日 (すいようび) - středa
 - 木曜日 (もくようび) - čtvrtek
 - 金曜日 (きんようび) - pátek
 - 土曜日 (どようび) - sobota
 - 日曜日 (にちようび) - neděle
- Dny v měsíci
 - TODO
- Měsíce
 - 一月 (いちがつ) - leden
 - 二月 (にがつ) - únor
 - 三月 (さんがつ) - březen
 - 四月 (しがつ) - duben
 - 五月 (ごがつ) - květen
 - 六月 (ろくがつ) - červen
 - 七月 (しちがつ) - červenec
 - 八月 (はちがつ) - srpen
 - 九月 (くがつ) - září
 - 十月 (じゅうがつ) - říjen
 - 十一月 (じゅういちがつ) - listopad
 - 十二月 (じゅうにがつ) - prosinec
- Vrazy používané se dny
 - おととい - předevčím
 - 昨日 (きのう) - včera
 - 今日 (きょう) - dnes
 - 明日 (あした) - zítra
 - あさって - pozítří
- Výrazy používané s týdny
 - 二週間前 (にしゅうかんまえ) - před dvěma týdny
 - 先週 (せんしゅう) - minulý týden
 - 今週 (こんしゅう) - tento týden

- 来週 (らいしゅう) - příští týden
- 再来週 (さいらいしゅう) - za dva týdny
- Výrazy používané s měsíci
 - TODO
- Výrazy používané s roky
 - TODO

Lekce 5

(str 128)

1. Přídavná jména (přítomný čas)

- Existují dva druhy přídavných jmen: い-**adjektiva** a な-**adjektiva**.
- Kladné adjektivum v přítomném čase se vytvoří přidáním -です k oběma typům adjektiv.
 - Např. さむいです。 - Je zima (い-adjektivum).
 - Např. げんきです。 - Je zdravý (な-adjektiva).
- Záporné adjektivum v přítomném čase se vytvoří u obou typů jinak.
 - U い-adjektiva se odstraní koncové -い a přidá se koncovka -くない nebo -ありません。
 - Např. さむくないです。(nebo さむくありません) - Není zima.
 - U な-adjektiv se přidá koncovka -じゃないです nebo -じゃありません。
 - Např. げんきじゃないです。(nebo げんきじゃありません) - Není zdravý.
- Zvláštní přídavné jméno je いい (dobrý), které záporné negativum v přítomném čase tvoří tak, že se いい změní na よ。
 - Např. いいです。 - Je dobrý.
 - Např. よくないです。 - Není dobrý.
- Pokud chci říct, že je něco velmi mnoho, extrémně (すごく), velmi (とても) či trochu (ちょっと), přidám to před přídavné jméno.
 - Např. おきなわのうみはとてもきれいです。 - Moře v Okinawě je velmi krásné.

2. Přídavná jména (minulý čas)

- Tvorba minulého času se liší podle typu adjektiva.
 - U kladných い-adjektiv se odstraní koncové -い a přidá se かったです。
 - Např. さむかったです。 - Byla zima.
 - U záporných い-adjektiv se odstraní koncové -い a přidá se なかったです。
 - Např. さむくなかったです。 - Nebyla zima.
 - U kladných な-adjektiv se přidá でした。
 - Např. げんきでした。 - Byl zdravý.
 - U záporných な-adjektiv se přidává koncovka じゃなかったです。
 - Např. げんきじゃなかったです。 - Nebyl zdravý.

3. Přídavná jména (změna podstatného jména)

- Pokud chci přídavné jméno použít s podstatným jménem, dám ho před něj jako v češtině.
- U い-adjektiv zůstává koncové -い, u な-adjektiv zůstává koncové -な。
 - Např. おもしろいえいが - zajímavý film
 - Např. きれいなしゃしん - krásná fotka

4. 好き(な) / 嫌い(な)

- Pokud chci říct, že X má či nemá rád Y, použije se formát: XはYが + přídavné jméno + です
 - Např. 私は日本語のクラスがすきです。 - Mám rád hodiny japonštiny.
 - Např. 私は魚がきらいです。 - Nemám rád ryby.

5. ましょう / ましょうか

- Pobídka ("pojdme ...") se vytvoří změnou koncovky ます na ましょう.
 - Např. すしをたべましょう。 - Pojďme jíst sushi.
 - Např. いっしょにべんきょうしましょう。 - Pojďme se učit společně.

6. Vyjádření množství

- Když chceme vyjádřit množství, přidává se číslovka až za podstatné jméno.
- Používají se zde také měrová slova ("country") podobně jako v čínštině.
- Měrové slovo 枚 (まい) se používá pro rovné objekty (např. trička).
 - Např. JakubさんTシャツを三枚かいました。 - Např. Jakub si koupil 3 ks triček.

Poznámky k lekci

- Když chci říct, že s souhlasím s tím, můžu říct そうですね.

Lekce 6

(str 128)

1. て-forma sloves

- て-forma sloves se používá v mnoha situacích (např. žádosti, dávání rad ap.).
- U sloves končících na -る se koncovka změní na -て.
 - Např. たべる (jíst) se změní na たべて
- U sloves končících na -う existuje několik variant:
 - 1. Pokud končí na う, つ, る, mění se koncovka na って.
 - Např. あう se změní na あって.
 - Např. まつ se změní na まって.
 - Např. とる se změní na とって.
 - Slovesa končící na -る obvykle patří do předchozí skupiny -る sloves, existuje ale několik výjimek, které se řadí sem, např. かえる (vrátit se), はいる (vstoupit), しる (znát), いる (potřebovat), はしる (běhat) a きる (stříhat).
 - 2. Pokud končí na む, ぶ, ん, mění se koncovka na んで.
 - Např. よむ se změní na よんで.
 - Např. あそ se změní na あそんで.
 - Např. しね se změní na しんで.
 - 3. Pokud končí na く, mění se koncovka na いて.
 - Např. かく se změní na かいて.
 - Speciální výjimka je いく, které se změní na いて.
 - 4. Pokud končí na ぐ, mění se koncovka na いで.
 - Např. およぐ se změní na およいで.
 - 5. Pokud končí na す, mění se koncovka na -して.

- Např. はなす se změnil na はなして.

- Nepravidelná slovesa:
 - する se změnil na して
 - くる se změnil na きて

2. ~てください

- て-forma sloves ve spojení s ください se používá k vytvoření zdvořilé žádosti “udělej ... prosím”.
 - Např. きょうかしよをよんでください。- Prosím, přečtěte učebnici.

3. Popis dvou aktivit

- て-forma sloves slouží ke spojování vět (nahrazuje spojku “a”).
 - Např. としょかんにいって、ほんをかかります。- Půjdu do knihovny a zkontroluji nějaké knihy.
 - Např. きょうは、六時におきて、べんきょうしました。- Dnes jsem vstal v 6 a učil jsem se.
 - Např. きょうかしよをわすれて、すみません。- Nechal jsem učebnici doma a omlouvám se.

4. ~てもいいです

- て-forma sloves ve spojení s てもいいです se používá k vytvoření povolení typu “můžeš udělat ...”.
 - Např. きょうかしよをみてもいいですよ。Můžeš používat učebnici.
- Otázka se vytvoří jednoduše přidáním か.
 - Např. トイレにいてもいいですか。- Mohu použít toaletu?
- Při kladné odpovědi se opakuje て-forma slovesa, popř. se odpoví いいです.
 - Např. はい、いいですよ。(nebo どうぞ)

5. ~てはいけません

- て-forma sloves ve spojení s てはいけません se používá k vyjádření (důrazného) zákazu.
 - ここでしゃしんをとってはいけません。- Tady se nesmí fotit.

6. ~から

- ~から se používá k vysvětlení událostí: situace + vysvětlení + ~から.
 - Např. バスにのりましょう。タケシーは高いですから。Pojeďme autobusem. (Protože) taxi je drahé.

7. ~ましょうか

- Vedle významu “pojdme něco udělat” (viz 5. kapitola) se také používá, když chci nabídnout pomoc.
 - Např. にもつをもちましょうか。- Mohu vám nést tašku?

Poznámky k lekci

- どうも se často používá ve spojení s どうもうありがとう。(Děkuji velmi mnoho) nebo どうもすみません (Velmi se omlouvám). Když se použije samostatně, je to jen zjednodušená verze dlouhé verze, význam zůstává. Někteří lidé také tento výraz používají při přivítání nebo rozloučení.
- お na začátku některých slovesch jde vypustit, vyjadřuje se tím “sociální kultivovanost”. Např. místo おさけ (alkohol) mohu také říct jen さけ.

Další poznámky

- Odpověď na Děkuji je いいえ.
- Při předání se řekne どうぞ.
- Jak vyjádřit Já
 - わたし (já) se používá pro formální kontext u mužů a žen a u žen i v neformálním kontextu.
 - ぼく(já) používají muži v neformální konverzaci a zdůrazňuje se tím jemná mužnost (mezi přáteli).
 - おれ (já) používají muži v neformální konverzaci a zdůrazňuje se tím silná mužnost (na rande).
- 私は obvykle říkáme jen na začátku, pak už je z kontextu jasné, o koho jde, takže to už neopakujeme.
 - Např. 私はJakubです. 学生 です。
- Těší mě, že vás poznávám:
 - Obecně: どうぞよろしく!
 - Zdvořile: よろしくおねがいします。
- Pro nabízení něčeho používáme konstrukci: subjekt + wa + dou (jak) + desu + ka.
 - Např. お茶はどうですか。 - Co takhle čaj?
- Kanji má většinou dva druhy čtení:
 - kun-reading (native Japanese reading)
 - on-reading (čtení, které bylo převzato z Číny a převedeno do japonského systému čtení).
- Kanji může mít v kun-reading a on-reading několik variant čtení.
- Píše se zleva doprava, zhora dolů, čtverec se píše třemi čárami a vnitřní objekty se musí napsat dříve než se napíše poslední uzavírací čára.
- Hiragana vložená za kanji se jmenuje okurigana.
- Část slova, která se obvykle nemění, je napsaná v kanji.
- Slova, která jsou vytvořena z více znaků, se nazývají jukugo.
- ベ lze v některých případech psát jako ヲエ. Např. Vietnam je možné přepsat jako ベトナム i ヲエトナム.
- Se slovesem あう (potkat se) je možné použít partikuli と i に. Když se použije と, akce je pro všechny, když se použije に, znamená to akci směrem ode mě k nim. Je to podobné jako *to speak with a to speak to*.
 - かぞくとあいます。 - Setkám se s mou rodinou (my všichni společně).
 - かぞくにあいます。 - Setkám se s mou rodinou (akce ode mě k nim).
 - ともだちとはなします。 - Mluvím s kamarádem (my všichni mezi sebou).
 - ともだちにはなします。 - Mluvím s kamarádem (já směrem k němu).
- Fráze jak začít rozhovor s přáteli: 今日暑いねー /Kyō atsui ne/ Dnes je hezky.
- Fráze, kdy chci vyjádřit, že někdo dělá něco dobře: おつかれさま (です).
 - お je prefix, který vyjadřuje slušnost, つかれ znamená únava, さま suffix, který vyjadřuje opět čestnost, respekt
 - Používá se třeba na začátku emailu vlastní organizaci (kde to znamená něco jako ahoj).
 - Používá se na začátku telefonního hovoru vlastní organizaci.
 - Když potkám někoho známého.
 - Když se loučím s kolegy v práci.